

Churchills tale i Underhuset 2/8. 1944.

EKSTRABLAD

Churchill: Jeg har vært meget engstelig for så stille forhaapninger som ikke kan oppfylles, men seieren kan komme meget snart.

Selv om det ikke hadde vært noen kontrastvisning til stede mellom den nærvært hysteriske forordninger som Goebbels og Himmeler har kunngjort for den 5. totale mobiliseringen i Tyskland etter den knekkede men langt fra knuste militærrevolte for 14 dager siden, og Churchills siste erklæring i det engelske Underhus sist onsdag, ville man ha sittet igjen med følelsen av det her i sanhet blev avgitt en histerisk erklaering for Europas frihetslengtende folk. Talen var en opplevelse av elegant retorikk, klare og distinkte realiteter, ekte og varm idéalitet og en oppsummering av militære og politiske seire som denne krig ikke har opplevd tidligere. For den som har hatt anledning til å samle Churchills taler siden han berørte og trossige Dunkuerque-talen har her den 4 års hard europahistorie i et natteskall, skrevet av en av tidens største historikere (sm. hans Verdenskrigens Historie), men samtidig av en historie som ikke er en realpolitiker av guds naade. Denne siste talen skulle ha vært gjengivet i ekstenso, men vi skal forsøke å gi hovedtrekkene etter vaaro brukne stenogrammer.

-Jeg kan i det store og hele avlegge en fordelaktig erklaering og har stort sett bare gode meldinger, begynte premierministeren forsiktig. Overalt har akselandene maattet vige for den store alliancen på land, i luften, på havet og under havet, fortsatte han. Han kom saa med en liten oversikt over marinens seire siden 1. januar d.s. -Vaare kap har været for intet at regne og er mindre enn halvparten av tapene til akson i øst og vest i det samme tidrum, sa han. Men ubaadkriegen kan ta seg opp, la han forsikte ig til. Tyskerns arbeider med mere hurtiggaende ubnater, og ligesaa kan det bygge opp sitt luftvaaben saa vi maa stadig være paa yest. Krigsskjueplassone, -I Washington blev vi enige om at kriegen mot Tyskland var prioritert for vaare felles anstrengelsor. Men det viste seg at vi snart samtidig kunne gaa til en dobbeloffensiv i Østen og Vesten. Kriegen i Stillehavet gaar plannmessig. New Guinea, Marshalløyene er tatt, lige saa Saipan, og avstanden mellom det tytiske og japanske endelige nederlag vil ikke bare bli kortere enn beregnet, men også i krysset Japans ytre forsvarssone er brutt, vi er begynt paa den indre, sa Churchill. I Burma har vi ved den nye luftlinjo som vi planla i Quibec kunnet bringe en storke last fram til krigsskjueplassen enn vi noedende hadde kunnet bringe framto paa Burmaveien.

Operasjonene i India-Burmaområdet. Her lyklet Churchill sørlig den 14. britt. armé som hadde baaret en av de største byrder i denne kriegen. Om Amerikas flåde i Østen sa Churchill at den var nu dobbelt saa stor som den japanske. Han gikk derpaa over til å omtale INVASJONEN OG INVASJONSFORBEREELSENE. Planen blev av meg bragt til Quibec, sa han innledningsvis, og forelagt Roosevelt og de allierte stabssjefene. Den blev enstemmig godtatt og fullstendig hemmeligholdt. I Teheran blev det forelagt Stalin en plan der vi forpliktet oss til å gaa til invasjon i slutten av mai eller begynnelsen av juni d.s. Etter denne eller en lignende plan, Stalin forpliktet seg til paa sin side å gaa til realisasjon av en offensiv i øst, hvad den i sannhet ikke ble, la premierministoren til med en markant stigning i stemmen. I januar blev invasjonssjefene utnevnt. Med noen enkle og varme ord ytret saa Churchill sin tilfredshet med general Eisenhower som øverstkommanderende, og opplysto derpaa om styrkeforholdet mellom den britiske og amerikanske deltagelse i invasionsforetagendet at de var like store under selve landingen, og er fortsatt jernbyrdige nu. -Jeg frex ikke vi hadde kunnet begynne tidligere, sa Churchill videre. Selve planleggelsen med erfaringer fra 5 invasjonor andre steder og opprustningen matte ta sin tid.

Han nevnte bl. annet at det var ikke mindre enn 60 ulige slags landgangsbaator som maatte bygges og som blev satt inn. Paa mindre enn en maaned hadde vi konsolidert et fast støttopunkt som utgang for et offensivt felttog. Det er blitt bygget havneanlegg i samme tidsrum med stor tonnasje- og lossekapasitet enn Dover, det er bragt over materiell i uoverskuelige mengder, bl. a. "en slik mengde biler at vi har en bil for hver 4, eller 5, mann". Med storke følelse hyllet premierministeren saa luftveabonet som hadde baaret tyngden av tapene og hadde de relativt største tapsprosentene. Den intense bombingen forut for landingen var av stor overordentlig stor virking. Fra 1. april til 30. juni hadde luftveabonet hatt et tap paa 7000 falne og savnede. "Men nu har vi skaffet oss albuierum, transportene har hele tiden til tross for ofte stormfullt vort gaaet i en jvn, kontinuerlig strm over Kanalen til tross ogsaa for trusselen fra 100 tyske ubaater, og vaar her or utrustet som ingen her noensinde tidligere har været. Vi har et knusende luftverredømme, og vi har vært i stand til aa utvide fronten i en enkelt rekke operasjoner. De siste meldinger jeg har mottatt er overordentlig lovende-fortsatte Churchill. Vaare styrkor nerner seg Rennes etter aa ha brutt igjenner til Bretagne. Pontorson er inntatt, Øst for Averance or Tessy, og Peruy taget tilbake. Solune-elven er overskrodet, Villedieu er tatt. Sør for Caen er et voldsomt slag igang. Churchill pointerte den store overlogonhet de allierte har i mannskap og materiell og stilte i utsik on snarlig stor mobilitet i frontene i Frankrike. Han kom saa inn paa noen detaljer i utrustningen og nevnet de alliertes nye Sherman- og Churchilltanks. De første er utstyrt med "17poundere" som slaar helt igjen den tyskernes beste panser, Tigertanks. Ogsaa Churchilltanks hadde utvilsomme fordelor framfor de tyske.

Italiafelttoget karakteriserte Churchill som "den mest forbliksfende parade". Det er levret helt strålende resultater, og fangstallet er kommet opp i 50-60 000.

MEN DET ER DEN RUSSISKE HÆR SOM HAR GJORT MEST, fremholdt premierministoren understrekende hvert ord. Han hyllet saa den røde hær og hilste Stalin med beundring og aktsomhet. Han ytret ogsaa sin faste tillid til 20-aarsplanen med Sovjet og den verdi den hadde for et samarbeidende Europa og en interalliert enig verden. "Men det er vel ogsaa saa at den røde hær er hjulpet av korporal Hitler" hvis strategi har bragt ruin over de tyske armene. Ie divisioner i Finland og 20-30 i Balticum er nu avskaaret ved den røde hærs frontrommen til Rigabulken. De flygende bomber: Premierministeren hyllet London og londonerne som nu i 7 uker hadde naattet utholden sammenhengende ildgivning. Det er hittil kommet 5340 bomber paa Churchill. 4735 personer er drept og 14000 saaret, "men motforholdsregler er tatt". 16000 hus var ødelagt og 800 000 (???) skadet. Bombevekten var 4500 tons mens de allierte i juli hadde kastet 48 000 tons høyeksplosive bomber over Tyskland. Churchill ville ikke garantere en effektiv bekjempling før utskytningsbasene var erobret. Men denne bombekriga ville absolutt ingen innvirkning ha paa forsøket av de militære operasjonene. De GAULLE: Churchill ville ikke benekte at det hadde vært mange uoverensstemmeler mellom han og de Gaulle, men disse blev løst, og etter aa ha hyllet de Gaulle som den første franskmann som reiste det franske folk til fortsatt kamp etter nederlaget, ytret han at det franske spørsmål ville bli løst ved Rhinen. Han tvilte ikke et øyeblikk paa et fruktbringende samarbeid med Fr. som hadde vært en inspirasjon alle tider for frihet og rett. Om Polen: ytret Churchill seg meget forhaabningsfullt og ytret ønske om at stridende polakker i øst og vest ville stannevære sammen etter erobringen av Warszawa hvis forsvarsværker nær under russisk ild. Om Balkanlandene: Rumenerne burde komme til en overenskomst med russerne jo før jo heller. Og saa sa Churchill: JEG HAR DEN TYRKISKE REGJERINGS NYNDIGHET TIL AA MEDDELE AT DEG PAA GRUNNLIG AV VAAR ALLIANSE HAR BRUTT ENHVER ØKONOMISK OG DIPLOMATISK FORBINDELSE MED TYSKLAND. Den tyske militærrevolten kommenterte Churchill som en meget verdifull indre front og tegn paa militær svakhet, men "det er ikke dem vi setter vaar lit til men vaar egen sterke arm or rettferdighets seir". "Ja oss viso like ureokkelighet i sinn nu som vi viste da vi stod alene".